

ONKOLÓGIAI SEBÉSZET

PTE ETK Mentőtiszt szak
Dr. Hóbor Béla

ONKOLÓGIAI SEBÉSZET

Daganat fogalma

- rendellenes szövettömeg, melynek proliferációs üteme meghaladja a normál szövetét ill. azzal nem összehangolt
- génhibák következtében felborult egyensúly a sejt keletkezés és sejt pusztulás között

DAGANATOK TULAJDONSÁGAI

- ◉ Szervezet saját sejtjeiből indul ki
- ◉ Létük a szervezet számára haszonnal nem jár
- ◉ Növekedésük független a szervezet regulációjától
- ◉ Terápiás beavatkozás nélkül a gazdaszervezet halálát okozzák

DAGANAT EPIDEMIOLÓGIA

- ◉ Incidencia: új beteg/100.000 lakos/év
- ◉ Praevalencia: beteg/ lakosság
- ◉ Mortalitás: meghaltak / 100.000 lakos/év

Daganat halálozás: összhalálozás 20-25 %-a

Fejlett országokban lassan csökken

Közép-Európában növekedés megszűnt

DAGANAT EPIDEMIOLÓGIA

- ◉ Hazánkban növekvő halálozású daganatok:
szájüreg-, tüdő- , vastagbél-
hasnyálmirigy-rák
- ◉ Csökkenő halálozás: emlő-, gyomorrák

Halálozási sorrend Magyarországon:

1. Tüdő
2. Colorectális
3. Emlő
4. Gyomor

DAGANATOK ETIOLÓGIÁJA

- ◉ Carcinogenek:

rák keletkezésében résztvevő faktorok, melyek képesek a sejt genetikai állományában az utódsejtre átörökítendő változást létrehozni

- ◉ Fizikai carcinogenek / pl.: ionizáló sugárzás
- ◉ Kémiai carcinogenek / dohányfüst, nehézfém/
- ◉ Virális carcinogenek /Hepatitis B vírus/

DAGANATOK TERJEDÉSE

- ◉ Lokális terjedés
folyamatos, nyirok-, ér-, perineurális invázió
- ◉ Lymphogen metastasis
- ◉ Haematogen metastasis
- ◉ Implantációs metastasis
- ◉ Recidíva: korábban kezelt tu. ismétlet fellépése az eredeti helyen

DAGANAT MEGELŐZÉS

- ◉ Primer prevenció: daganatkiváltó ágenssel történő találkozás elkerülése / pl.: HPV védőoltás /
- ◉ Secunder prevenció: minél korábbi felismerés
 - lehetőség szerint praecanceruzus szakban
 - módszere a szűrés

szűrés: egészséges személyek vizsgálata adott célbetegség szempontjából
- ◉ Tercier prevenció:
 - gyógyult betegek relapsus megelőzése

STÁDIUM BEOSZTÁS (STAGING)

- ◉ TNM rendszer:

 - Tumor (T 1-4)

 - Node (N 0 , N1, N 2)

 - Metastasis (M 0 , M 1)

- ◉ Klinikai: cTNM

- ◉ Patológiai: pTNM

- ◉ Általában 4 fő stádium (I - IV st.)

- ◉ Residuális tumor : R 0, R1, R2

ONKOLÓGIAI SEBÉSZET FELADATAI

- Malignus daganatos betegek 80%-a kezelhető sebészeti módszerrel
- 40 % csak sebészeti kezeléstől meggyógyulhat
- Két irányú fejlődés:
 - radikalitás fokozása
 - szervmegtartó műtétek

ONKOLÓGIAI MŰTÉTEK TIPUSAI

- ◉ Kuratív műtét: R0 resectió
- ◉ Palliatív műtét : szövődmények ellátása, megelőzése (lehet resectió is)
- ◉ Sürgősségi műtét
- ◉ Diagnosztikus, stádium meghatározó műtét
- ◉ Prophylacticus műtét (pl. FAP , Barret)
- ◉ Metastasisok műtétei

ONKOLÓGIAI SEBÉSZET ALAPELVEI

- ◉ Mindig az épben eltávolítani
- ◉ Nyirokrendszerrel együtt resecálni
- ◉ En block resectió
- ◉ „No touch” technika
- ◉ Erek lekötésével kezdeni
- ◉ Öblítés
- ◉ Műszer és kesztyű csere

MULTIMODÁLIS TERÁPIA

- ◉ Műtéti megoldás
- ◉ Kemoterápia
 - adjuváns - kuratív sebészeti beavatkozás után
 - neoadjuváns - sebészi beavatkozás előtt
 - palliatív - inoperábilitás ill. R2 resectió után
- ◉ Radioterápia
- ◉ Hormonterápia
- ◉ Biológiai terápia
- ◉ Tüneti kezelés